

[Sønderby]

Der står i det sidste afsnit i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at der i den kommende tid er risiko for mange nye konflikter især i det europæiske område. Jeg tror ikke, at der vil opstå sådanne situationer i Danmark, men der kan opstå situationer i vore nærområder. Det er ikke mange år siden, der var fare for det. Og det ville være flovt, hvis Danmark i en sådan situation sagde, at det kan vi ikke have med at gøre, det må andre klare for os. Jeg håber, et enigt Folketing vil bakke det beslutningsforslag op, som regeringen her har fremsat, således at vi kan meddele FN, at vi selvfølgelig løser den opgave, man har bedt os om.

Pelle Voigt (SF):

Det forslag, vi skal tage stilling til i dag, lægger op til en vanskelig og smertelig beslutning, uanset hvilket udfald debatten måtte få.

For Socialistisk Folkeparti er dette ikke et forslag, der kan vedtages eller forkastes på den ideologiske rygmarv. Her gælder ingen ideologisk auto- eller dogmatik. SF er nok det parti i Danmark, som sætter de højeste forhåbninger til, at FN kan blive hovedelementet i en ny verdensorden, hvor opdelingen mellem rige og fattige og mellem gensidigt truende og vanvittigt oprustede militærblokke skal erstattes af et fælles internationalt retssystem, der sikrer folkenes og det enkelte menneskes rettigheder og effektivt forhindrer nye krige, udbytning og undertrykkelse. Vi arbejder for, at FN og regionale organisationer som CSCE helt og fuldt skal kunne overflødiggøre nye og gamle militære magtblokke.

SF har været en varm tilhænger af den hidtidige danske FN-indsats i Jugoslavien. De over 950 danske deltagere i de fredsbevarende styrker har ydet en fremragende indsats i en ellers ofte uoverskuelig og vanskelig situation. De udsendtes professionelle baggrund og faglige dygtighed har indtil videre forskånet den danske FN-styrke for tab, ikke mindst fordi styrkerne trods beskydning og talrige andre provokationer ikke har ladet sig presse til at besvare ilden, selv i situationer, hvor det fuldt og helt lå inden for den nuværende instruks at kunne gøre det.

Den aktion, som Sikkerhedsrådet nu opfordrer Danmark til at deltage i, har imidlertid en betydelig mere vidtgående karakter. Her er tale om udsendelse af i alt 5 bataljoner med den

opgave at sikre nødhjælpskonvojernes transport over land i Bosnien, og af instruksen til disse styrker skal det fremgå, at de ikke alene er berettigede til at skyde i selvforsvar, men tillige til at skyde først på bevæbnede grupper, der søger at hindre FN-styrken i at udføre sin opgave.

I princippet bør Danmark klart kunne deltage i aktioner af den karakter, hvor det er nødvendigt og hensigtsmæssigt. Det store spørgsmål er: Er netop denne aktion i Bosnien virkelig både nødvendig og hensigtsmæssig? Alene den kendsgerning, at aktionen er vedtaget af FN's Sikkerhedsråd, fritager ikke Danmark fra selv konkret at vurdere aktionens karakter og eventuelle følger. Hvis en sikkerhedsrådsresolution automatisk udløste dansk deltagelse i enhver FN-aktion, ville det ikke alene harmonere dårligt med FN's charter, det ville også – og ikke mindst – være i direkte modstrid med Danmarks Riges Grundlov og ikke mindst grundlovens § 19, stk. 2.

Der er i dag enighed i Folketinget om én sag: Den beslutning, vi skal træffe, har vidtrækkende forsvars- og sikkerhedspolitiske konsekvenser for Danmark, og den indebærer ikke mindst afgørende konsekvenser for det militære personel, som Danmark eventuelt sender af sted. Det er ikke hysterisk eller overdramatisk at fastslå, at Danmark aldrig før i efterkrigstiden har udsendt militært personel til en opgave og i et miljø, hvor faren for at blive dræbt i krig er så håndgribelig og nærværende.

Der er i dag enighed: Folketinget er ikke en børnehave, hvor man leger med tinsoldater. Det er et fælles udgangspunkt for alle partier i denne debat, at vi taler om virkelige mennesker af kød og blod, folk med en egen skæbne, med familier og muligheden for og pligten til et liv foran sig. Derfor er det aldeles afgørende, at vi i Folketinget fuldt og helt kan stå bag den foreslåede aktion, at vi anser den for både rigtig og nødvendig – så rigtig og så nødvendig, at den berettiger os til at sætte danske uniformerede borgers liv på spil for at deltage i den.

I SF har vi nu igennem lang tid analyseret situationen i det tidligere Jugoslavien og herunder spørgsmålet om, hvilke typer FN-aktioner Danmark kan og skal deltage i for at fremme en fredelig udvikling i regionen. Vi har stillet en række spørgsmål til regeringen og frem-